

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om bilsyn efter
liberaliseringen i 2005

Oktober
2009

revision
revision

revision

Vedrører:
Statsrevisorernes beretning nr. 11/2008 om bilsyn efter liberaliseringen i 2005

30. september 2009

RN A606/09

Transportministerens redegørelse af 28. august 2009

I. Indledning

1. Beretningen handler om bilsyn efter liberaliseringen i 2005.
2. Folketinget vedtog i 2004 at liberalisere bilsyn. Før liberaliseringen var det udelukkende Statens Bilinspektion, der udførte bilsyn. Liberaliseringen skete i forlængelse af en generel debat om, at myndighedsopgaven i årene op til liberaliseringen genererede et årligt overskud på omkring 130 mio. kr.

Liberaliseringen af omsyn trådte i kraft den 1. september 2004 og liberaliseringen af syn den 1. januar 2005. Statens Bilinspektion blev solgt i marts 2005 for 480 mio. kr. Derved kunne private virksomheder efter godkendelse syne og omsyne biler, mens Færdselsstyrelsen fik til opgave at føre tilsyn med disse syns- og omsynsvirksomheder. Styrelsens tilsyn bliver finansieret af gebyrer på syn og omsyn.

3. Forventningerne til det liberaliserede bilsynsmarked var, som det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget, både, at bilsyn fortsat blev udført med høj kvalitet, at ingen kom til at betale mere for at få synet sin bil, og at synsmulighederne blev mere fleksible, herunder at der kom flere syns- og omsynssteder.

II. Udviklingen på bilsynsmarkedet

Prisen på bilsyn

4. Statsrevisorerne konstaterede i deres bemærkninger til beretningen, at Transportministeriet ikke aktivt fulgte op på liberaliseringen af bilsyn. Statsrevisorerne konstaterede videre, at forventningerne til pris kun delvist var indfriet. Bilejerne kunne få synet og omsynet deres biler billigere end før liberaliseringen. I praksis betalte mere end 50 % af bilejerne dog mere for et syn end før liberaliseringen, og bilejerne havde ikke et tilstrækkeligt overblik over priserne på syn.
5. Transportministeren oplyser i sin redegørelse, at det er muligt at vælge et synssted, som er billigere eller dyrere end før liberaliseringen. Forbrugeren kan af andre årsager vælge at anvende et synssted, som er dyrere end det billigst tilgængelige. Det kan fx dreje sig om særligt gunstige åbningstider, placering eller tillægsprodukter.

Ministeren oplyser videre, at det er ministerens opfattelse, at der ikke er en særskilt offentlig forpligtelse til prisinformation på området, hvis der i øvrigt er tilstrækkelig gennemsigtighed i priserne.

6. Jeg er enig med transportministeren i, at der ikke er en særskilt offentlig forpligtelse til prisinformation på området, hvis der i øvrigt er tilstrækkelig gennemsigtighed i priserne. Det er min opfattelse, at der er en offentlig forpligtelse til prisinformation om bilsyn, fordi borgeren har pligt til at få synet sin bil, og fordi gennemsigtighed i priserne på bilsyn netop sløres af, at det ikke umiddelbart er muligt at lave en nem prissammenligning, og at prisen også kan rumme fx tillægsprodukter ud over det grundlæggende bilsyn.

7. Jeg finder derfor fortsat, at Færdselsstyrelsen bør overveje tiltag, der skaber større prisgennemsigtighed.

Kvaliteten af bilsyn

8. Statsrevisorerne konstaterede i deres bemærkninger til beretningen, at forventningerne til fortsat høj kvalitet i bilsyn ikke kunne dokumenteres af Transportministeriet.

Transportministeren oplyser, at det er væsentligt, at Færdselsstyrelsen forbedrer og præciserer styrelsens opgørelsesmetoder for derved på en retvisende måde at dokumentere kvaliteten af bilsyn.

9. Jeg finder svaret tilfredsstillende og vil følge Transportministeriets arbejde med udviklingen af opgørelsesmetoder.

Tilgængelighed til bilsyn

10. Transportministeren oplyser, at antallet af synssteder er knap tredoblet, og at der ingen ventetid er for bilisterne. Det kan sammenlignes med situationen før liberaliseringen, hvor der som hovedregel var en ventetid på 5-15 dage og i Storkøbenhavn helt op til 90 dage.

11. Jeg er enig med transportministeren i, at antallet af synssteder er øget markant.

III. Usynede biler og færdselssikkerhed

12. Rigsrevisionen konstaterede i beretningen, at der ikke fandtes sammenlignelige oplysninger om, i hvilket omfang biler udeblev fra syn, og anbefalede derfor, at Transportministeriet burde overveje, om det harmonerede med, at bilsyn skulle medvirke til at sikre færdselssikkerheden.

13. Transportministeren oplyser på baggrund af 2 udenlandske undersøgelser, at det generelt ikke er tekniske fejl ved køretøjer, som er årsag til færdselsulykker. Derfor er effekten af periodiske syn sammenlignet med bilisternes adfærd begrænset og usikker.

14. Jeg finder ikke desto mindre, hvis tekniske fejl ved køretøjer er en medvirkende årsag til færdselsulykker, at det er vigtigt, at Transportministeriet tilvejebringer oplysninger om, i hvilket omfang biler udebliver fra syn og dermed ikke synes rettidigt.

Rigsrevisionen konstaterede i beretningen, at Færdselsstyrelsen sammen med Rigspolitiet vurderede en mulig forsøgsordning, der tilvejebringer oplysninger om, hvorvidt nysynede biler, som er indblandet i større færdselsuheld, har tekniske fejl.

Jeg kan konstatere, at ministeren i redegørelsen ikke oplyser om resultatet af vurderingerne.

Jeg finder det fortsat vigtigt at få tilvejebragt en mere sikker indsigt i effekten af periodiske syn. Denne indsigt kan herefter anvendes som én blandt flere parametre til at vurdere kvaliteten af netop den danske bilsynsordning.

IV. Færdselsstyrelsens tilsyn med bilsyn og departementets opfølgning på Færdselsstyrelsens effektivitet

15. Statsrevisorerne kritiserede i bemærkningerne til beretningen, at Færdselsstyrelsen ikke havde tilrettelagt sit tilsyn med bilsyn tilfredsstillende, og påtalte, at departementet ikke havde sikret rammer for en effektiv tilrettelæggelse af Færdselsstyrelsens tilsyn med et liberaliseret marked.

16. Transportministeren oplyser, at ministeriet har iværksat en række initiativer, der skal medvirke til at effektivisere tilsynet og skabe større klarhed omkring kvaliteten af gennemførte syn.

Det fremgår af ministerens redegørelse, at Færdselsstyrelsen fremover vil øge andelen af målrettede tilsyn væsentligt. Endvidere har styrelsen igangsat et kvalitetsprojekt, som skal medvirke til at forbedre dokumentationen for de gennemførte tilsyn og i højere grad formalisere risikovurderingen, end det er tilfældet i dag. Endelig har styrelsen nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for synsbranchen, der skal se på en mulig differentiering af tilsynsresultaterne A, B og C.

17. Jeg finder transportministerens svar tilfredsstillende og vil på et senere tidspunkt og i samarbejde med ministeriet vurdere, om initiativerne er tilstrækkelige til at effektivisere Færdselsstyrelsens tilsyn med bilsyn.

V. Afslutning

18. Jeg finder samlet set transportministerens redegørelse tilfredsstillende.

19. Jeg vil følge udviklingen på følgende områder:

- om Transportministeriet medvirker til at skabe større gennemsigtighed i priserne for bilsyn
- ministeriets arbejde med udviklingen af opgørelsesmetoder
- ministeriets overvejelser om at tilvejebringe sammenlignelige oplysninger om biler, der udebliver fra bilsyn
- resultatet af Færdselsstyrelsens og Rigspolitiets vurdering af hensigtsmæssigheden ved at iværksætte en forsøgsordning, der tilvejebringer oplysninger om, hvorvidt nysynede biler, som er indblandet i større færdselsuheld, har tekniske fejl
- departementets og Færdselsstyrelsens initiativer til at effektivisere styrelsens tilsyn med bilsyn.

20. Jeg vil orientere Statsrevisorerne om resultatet af min opfølgning.

Henrik Otbo